

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ З УРАХУВАННЯМ ЕКОЛОГІЧНОГО ФАКТОРА

студентка гр. Е-91 Білан І. О.

Система екоменеджмента в Україні визначається, формується і регламентується Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», що прийнятий ще в 1991 році.

В даний час до нього вже зроблені виправлення, що передані уряду України. Відповідно до цього Закону, метою державного управління в області охорони навколишнього природного середовища є реалізація законодавства, контроль дотримання вимог екологічної безпеки, забезпечення проведення ефективних і комплексних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, досягнення погодженості між державними природоохоронними органами і громадськістю в області охорони навколишньої природного середовища.

Актуальність теми дослідження обумовлена існуванням об'єктивних суперечностей між економічними процесами і екологічними вимогами. Значний внесок у дослідження проблеми підвищення конкурентоспроможності робили вітчизняні та зарубіжні вчені, такі, як: С. Генералова, Р.А. Дименко, Л.В. Іванець, Л.С. Лісовська, О. Малигіна, М. Портер, Х.А. Фасхiev.

Проте проблема забезпечення конкурентоспроможності підприємства з урахуванням екологічного фактора є порівняно новою, недостатньо вивченою, а дослідження, що присвячені їй вирішенню, мають фрагментарний характер. Впровадженням екологічного аудита можна забезпечити як ефективно проведення природоохоронних заходів, так і погодженість дій державних і суспільних органів, місцевих органів влади, підприємств [1].

Метою дослідження є аналіз підходів до управління конкурентоспроможністю продукції з урахуванням екологічної складової.

Підтримка виробництва і споживання екологічно сертифікованої («зеленої») продукції на першому етапі здійснюється шляхом надання їй переваги при закупівлях в державному секторі економіки. Надання переваги такої продукції при державних закупівлях допомагає сформувати ринок її сталого виробництва і споживання і, з часом, підвищує попит на «зелену» продукцію і в інших секторах економіки. Такий механізм підтримки впровадженій в Німеччині, Чехії, Японії та інших країнах [2].

Однією з цілей механізму управління конкурентоспроможністю продукції з урахуванням екологічної складової є забезпечення конкурентоспроможності продукції на основі задоволення потреб і побажань, в тому числі екологічних вимог споживачів засобами, які підтримують чи покращують добробут споживачів і суспільства. Для досягнення наміченої цілі необхідно вирішити наступні задачі: забезпечення високої конкурентоспроможності промислової продукції з урахуванням екологічної складової з дотриманням принципів стійкого розвитку; диверсифікація продукції з урахуванням екологічної складової і принципів стійкого розвитку; створення нової конкурентоспроможної промислової продукції з урахуванням екологічної складової і принципів стійкого розвитку.

До можливих шляхів впровадження управління конкурентоспроможністю продукції з урахуванням екологічного фактору можна віднести: вдосконалення фінансово-економічного механізму підтримки виробництва і споживання екологічно сертифікованої продукції; розширення переліку стимулюючих, інформаційних, контролюючих інструментів підвищення екологічної якості продукції; розробка стратегічних напрямків підвищення конкурентоспроможності продукції на основі підвищення рівня екологічності виробництва та продукції.

На сьогодні в Україні сертифіковані лише 55 систем екологічного управління, 22 підприємства сертифікували продукцію власного виробництва на відповідність міжнародним екологічним критеріям. Такі скромні результати вимагають розроблення цільової програми, яка має бути розроблена на засадах підготовленої державної програми підтримки впровадження систем екологічного управління та екологічної сертифікації продукції. Ця програма, має на практиці забезпечити конституційні права громадян України на безпечне для життя і здоров'я довкілля та вільний доступ до інформації про стан навколишнього середовища [1].

1. Воронкова А.Е. Моделирование управления конкурентоспособностью предприятия: эколого-организационный аспект: монография / А.Е. Воронкова, С.К. Рамазанов, О.В. Радіонов. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. Даля, 2005. – 368 с.
2. Екологічний менеджмент: навчальний посібник / В. Ф. Семенов, О. Л. Михайлюк, Т. П. Галушкіна, Г. В. Крусір та ін.; За ред. В. Ф. Семенова, О. Л. Михайлюк; М-во освіти і науки України, ОДЕУ. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 407 с.

Науковий керівник: ст. викл. Волк О. М.